

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Aarsberetning

om

Skien's offentlige høiere almenskole

for

skoleaaret 1896—97

ved

G. Hartmann,
skolens rektor.

Skien.

J. Melgaards bogtrykkeri.

1897.

Aarsberetning

om

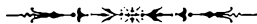
Skiens offentlige høiere almenskole

for

skoleaaret 1896—97

ved

G. Hartmann,
skolens rektor.

Skien.

J. Melgaards bogtrykkeri.

1897.

Aarsberetning for 1896—97.

I. Skolens forstanderskab.

Skolens forstanderskab har bestaaet af følgende medlemmer foruden *rektor*:

Ravn, C. R., politimester, i 2det halvaar 1896 som magistrat selvskrevet medlem; fra nytaar 1897 i henhold til lov af 27de juli 1896 af kirkedept beskikket som medlem.

Gisholdt, L., bankkasserer, valgt 29de august 1890, gjenvalgt 26de oktober 1894.

Storaker, T., inspektør ved folkeskolen, valgt 29de august 1890, gjenvalgt 26de oktober 1894.

Gaathaug, A., praktiserende læge, valgt den 28de mai 1896. Rektor har været forstanderskabets formand.

II. Lærerpersonalet.

Hartmann, Gudbrand Helenus, rektor. Født 1832, cand. mag. 1855, timelærer ved Laurviks middel- og realskole 1857, adjunkt ved samme skole 1859, rektor ved Tromsø off. høiere almenskole 1874, rektor ved Skiens skole 1877.

Coucheron, Nils Theodor Dahl, overlærer. Født 1844, cand. real 1872, bestyrer af Hortens realskole 1873, adjunkt ved Christianssands kathedralskole 1875, overlærer ved Skiens skole 1879.

- Schjøtt, Stener Johannes Stenersen*, overlærer. Født 1844, cand. mag. 1870, klasselærer ved Christianssands kathe-dralskole 1873, adjunkt ved Fredrikshalds off. høiere almen-skole 1874, overlærer ved Skiens skole 1892.
- Dietrichson, Jørgen Laurentz Wilhelm*, overlærer. Født 1841, cand. real. 1865; 1864—65 lærer ved Christiania borgerskole; 1865—67 andenlærer ved Ringerikes real-skole; 1867—73 inspektør og førstelærer ved Hortens real- og høiere almueskole; 1873—76 lærer ved Aars og Voss' skole i Christiania; udnævntes 14de septbr. 1876 til over-lærer ved Molde off. høiere almenskole; da denne skole nedlagdes i 1893, blev han, med bibehold af sin over-lærerstilling, bestyrer af Molde kommunale middelskole, samt inspektør ved Molde folkeskole indtil sommeren 1896, da han, fremdeles med bibehold af sit faste overlærer-embede, blev konstitueret overlærer ved Skiens skole, hvortil han var udnævnt 7de marts næstforud.
- Nielsen, Ole Lovenius Borgen*, adjunkt. Født 1830, cand. theol. 1855, timelærer ved Skiens skole 1860, adjunkt 1876.
- Hanssen, Jonas*, adjunkt. Født 1843, cand. mag. 1870, klasse-lærer ved Skiens skole 1871, adjunkt 1876.
- Coll, Axel Ludvigsen*, adjunkt. Født 1849, cand. mag. 1875, timelærer ved Skiens skole 1875, klasselærer 1876, adjunkt 1876.
- Schneider, Johan Andreas*, adjunkt. Født 1847, cand. mag. 1873, adjunkt ved Molde off. høiere almenskole 1875, ad-junkt ved Skiens skole 1886.
- Skaaden, Johannes*, konst. adjunkt. Født 1857, cand. mag. 1883 (sprogl.-hist. examen gr. I og IV), klasselærer ved Stavanger off. høiere almenskole 1878—80, klasselærer ved Skiens skole 1884, konst. adjunkt den 12te juni 1896.
- Jensen, Johan*, klasselærer. Født 1841, dimitteret fra Asker seminarium 1867, lærer ved Mandals borgerskole 1868, ved Skiens almueskole 1874, klasselærer ved Skiens høiere almenskole 1876; fra 1ste november 1886 tillige skolens sanglærer.
- Blom, Christofer Helen*, klasselærer. Født 1855, cand. mag.

1882 (sprog- og hist. examen gr. I og II), klasselærer ved Bergens katedralskole 1883—87, vikar ved Tromsø off. høiere almenskole 1ste halvår 1888. ansat ved Hambros skole i Bergen 1888—90, klasselærer ved Skiens skole fra begyndelsen af skoleaar 1890—91.

Kullerud, Gustav Ludvig, residerende kapellan i Skien, antagen som religionslærer i gymnasiet fra begyndelsen af skoleaar 1891—92. Født 1852, cand. theol. 1878.

Nielsen, Fin Harald, kaptein i landstormen, gymnastiklærer 1885; fra skoleaar 1889—90 tillige tegne- og skrivelærer. Født 1851.

Fra nyttaar d. a. til skoleaarets udgang var adjunkt Nielsen paa grund af sygelighed permitteret. Hans timer besørgedes af vikarer paa følgende maade: res. kap. *Kullerud* overtog religion i kl. III—VI incl., tils. 9 timer; kapt. *F. Nielsen* 2 timer geografi i kl. II; folkeskolelærer *Hoel* religion og historie i kl. II, tils. 6 timer; folkeskolelærer *Blegelid* religion og historie i kl. I, tils. 6 timer. Ellers har kun enkelte lærere faa dage ad gangen havt sygdomsforfald.

Paa ansøgning erholdt adjunkt Nielsen under 12te april d. a. afsked i naade fra sit embede, fra 15de august at regne.

Da adjunkt Nielsen ved skolefesten d. 3die juli d. a. følte sig for svag til personlig at fremtræde for forsamlingen, havde han sendt rektor en skrivelse, hvori han udtalte til rektor og medlærere sin inderlige tak for de mange aars samvirken og bragte skolen sit farvel og sine ønsker om dens trivsel. Efter at have oplæst denne skrivelse, knyttede rektor paa egne, medlæreres og elevs vegne en varm tak til adjunkt Nielsen for hans trofaste og samvittighedsfulde gjerning i Skiens skoles tjeneste i 37 aar og ønskede ham helbred og al velsignelse i hans alderdoms dage. Den gamle hædersmand kan se tilbage paa sin mangeaarige skolegjerning med den fortrøstning, at saavel kolleger som disciple kun vil bevare venlige minder om hans færd iblandt os.

III. Disciplenes antal m. m.

(Middelskolens klasser betegnes i det følgende med romertal;
L. betyder latinlinje; E. engelsklinje).

a. Disciplenes antal og fordeling:

		3 kvartal 1896.	4 kvartal 1896.	1 kvartal 1897.	2 kvartal 1897.
Middelskolen	kl. I	13	13	13	12
—	kl. II	21	21	20	19
—	kl. III	16	16	14	14
—	kl. IV L.	2	2	2	2
—	kl. IV E.	10	9	9	9
—	kl. V L.	7*)	7*)	7*)	7*)
—	kl. V E.	8	8	8	8
—	kl. VI L.	5	5	5	5
—	kl. VI E.	9	10	10	9
Latingymnasiet	kl. 1	4	5	5	4
—	kl. 2	2	2	2	2
—	kl. 3	2	2	3	3
Samlet antal		99	100	98	94

b. Aldersforholdet mellem de forskjellige klasser:

a) gjennomsnittsalder ved begyndelsen af skoleaaret og b) normalalder:

		a.	b.
Middelskolen	klasse I	$9\frac{5}{12}$	9
—	— II	$10\frac{8}{12}$	10
—	— III	$11\frac{8}{12}$	11
—	— IV.	$12\frac{9}{12}$	12
—	— V	14	13
—	— VI.	$14\frac{11}{12}$	14
Gymnasiet	— 1	$15\frac{8}{12}$	15
—	— 2	$16\frac{1}{12}$	16
—	— 3	$17\frac{8}{12}$	17

*) heraf 1 pige.

c. *Disciplenes fordeling efter hjemstavn:*

Af disciplene har 7 havt sin hjemstavn i Gjerpen, 2 i Solum, 1 i Laardal, 2 i Hollen, 1 i Eker, 1 i Porsgrund. De øvrige har været hjemmehørende i Skien.

IV. Fagfordelingen.

Fagene har været fordelt paa lærerne paa følgende maade:

Rektor: Latin 5 timer i gymnl. 2 + 3, 4 t. i gymnl. 3, 2 t. i gymnl. 2, 3 t. i gymnl. 1 + 2, 3 t. i gymnl. 1; tilsammen 17 timer.

Coucheron: Matematik 6 timer i gymnl. 2 og 3, do. 6 t. i kl. VI, do. 5 t. i kl. III; naturkundskab 2 t. i kl. VI, do. 3 t. i kl. V; geografi 2 t. i kl. V; 1 t. projektiøns-tegning i kl. VI, tils. 25 timer.

Schjøtt: Græsk 6 timer i gymnl. 2; norsk 3 (4) t. i gymnl. 1, do. 4 t. i gymnl. IV; engelsk 5 t. i kl. V; latin 7 t. i kl. IV, tils. 25 (26) timer.

Dietrichson: Matematik 6 t. i kl. IV, do. 5 t. i kl. V, do. 2 t. i gymnl. 1; naturkundskab 2 t. i kl. IV, do. 2 t. i kl. III, do. 2 t. i kl. II; geografi 2 t. i kl. VI, do. 2 t. i kl. IV, do. 2 t. i kl. III, tils. 25 timer.

Nielsen: Religion 15 timer i middelskolen; historie 3 t. i kl. I, do. 3 t. i kl. II; geografi 2 t. i kl. II, tils. 23 timer.

Hanssen: Græsk 7 timer i gymnl. 3; latin 7 t. i kl. VI; norsk 4 t. i kl. V; historie 9 t. i kl. IV, V og VI, tils. 27 timer.

Coll: Norsk og oldnorsk 4 timer i gymnl. 3; historie 3 t. i gymnl. 1, do. 3 t. i gymnl. 3, do. 3 t. i gymnl. 2, do. 3 t. i kl. III; tysk 4 t. i kl. V; latin 4 t. i gymnl. 1, tils. 24 timer.

Schneider: Norsk og tysk 10 timer i kl. II; tysk 4 t. i kl. VI; latin 7 t. i kl. V; norsk og oldnorsk 4 t. i gymnl. 2, tils. 25 timer.

Skaaden: Fransk 2 timer i gymnl. 3, do. 2 t. i gymnl. 2, do. 4 t. (i 2det halvaar 3 t.) i gymnl. 1, do. 2 t. i kl. VI, do. 2 t. i kl. V; engelsk 3 t. i gymnl. 3, do. 5 t. i kl. VI, do. 5 i kl. IV; tysk 1 t. i gymnl. 1, tils. 26 (25) timer.

Blom: Engelsk 3 timer i gymnl. 2; tysk 4 t. i kl. IV; norsk og tysk 10 t. i kl. III; norsk 3 t. i kl. VI; græsk 6 t. i gymnl. 1, tils. 26 timer.

Jensen: 20 timer i kl. I (alle fag undtagen religion og historie); 4 t. regning og 3 timer skrivning i kl. II, tils. 27 timer; dertil sang 4 timer.

Kullerud: Religion 4 timer i gymnasiet.

Kaptein Nielsen: Gymnastik 9 timer i gymnasiet og middelskolen; tegning 10 t. i kl. II, III, IV, V og VI (i kl. VI kun frihaandstegning); skrivning 2 t. i kl. III, tils. 21 timer.

V. Timefordelingen, skoletiden m. m.

Timernes fordeling paa klasser og fag.

	Middelskolen						Latingymnasiet		
	kl. I	kl. II	kl. III	kl. IV	kl. V	kl. VI	1 kl.	2 kl.	3 kl.
Religion	3	3	3	2	2	2	1	1	2
Norsk	8	5	5	4	4 ¹⁾	3	} 3 ⁴⁾	2	3
Oldnorsk								2	1
Tysk		5	5	4	4 ³⁾	4 ³⁾	1		
Latin				L.7	L.7	L.7	9	10	9
Engelsk				E.5	E.5	E.5		3	3
Fransk					2	2	4 ⁴⁾	2	2
Græsk							6	6	7
Historie	3	3	3	3	3	3	} 3	3	3
Geografi	4	2	2	2	2	2		3	3
Naturkundskab		2	2	2	3	2			
Mathematik	4	4	5	6	5	6	2	3	3
Skrivning	4	3	2						
Tegning		3	2	E.2	E.2 ¹⁾	E.3 ²⁾			
	26	30	29	30	30	30	29	29 ⁵⁾	30 ⁶⁾

I 1ste gymnkl. læstes fransk i 1ste halvår i 4 ugentlige timer, i 2det halvår i kun 3 timer, idet 1 time afgaves til oldnorsk. Foreløbig afgaves imidlertid denne time til norsk, der nu havde 4 timer ugentlig indtil slutningen af mars, da oldnorsk paabegyndtes med 2 timer ugentlig, medens norsk kun fik 2 ugentlige timer.

Følgende klassekombinationer har, udenfor sang- og gymnastiktimerne, fundet sted:

gymnkl. 1 og 2 i latin 3 timer,

,, 2 og 3 i latin 5 timer.

De elever i kl. V og VI, der ikke læste fransk, var kombinerede i 1 tegnetime ugentlig.

¹⁾ heraf 1 time valgfri for de elever, som ei læste fransk. ²⁾ heraf 2 timer valgfri for de elever, som ei læste fransk. ³⁾ heraf 1 time kun for engelsklinjen. ⁴⁾ se nedenfor. ⁵⁾ 31 timer ugentlig for de elever, som læste baade engelsk og fransk. ⁶⁾ 32 t. ug. for de elever, som læste baade fransk og engelsk.

I gymnastik har eleverne været delte i 3 partier, som hver har havt 3 ugentlige timer; 1ste parti har omfattet gymnasiet og kl. VI, 2det kl. V og IV, 3die kl. III, II og I.

I de 5—6 første uger af skoleaaret var dog kl. I, hvis elever ikke tidligere har havt gymnastik, ikke kombineret med kl. II og III. Idet gymnastiklæreren nemlig velvillig paatog sig 1 ugentlig extratime, havde i denne tid kl. I 2 særskilte ugentlige timer, medens kl. II og III kombinerede havde 2 timer om ugen. Fra begyndelsen af oktober forenedes alle 3 klasser til et parti med 3 ugentlige timer.

I sang har kl. I og II hver havt 1 time ugentlig. Kl. III, IV, V og VI har været kombinerede i sang 1 time ugentlig; i 1 ugentlig time har derhos hver af disse klasser hver 3die uge havt sanglære.

Den daglige undervisningstid er i henhold til lov af 27de juli 1896 § 25 fastsat paa følgende maade:

1ste time fra kl.	8.30 til	9.20 (derpaa fri 10 min.).
2den time fra kl.	9.30 til	10.15 (fri 10 min.).
3die time fra kl.	10.25 til	11.10 (fri 15 min.).
4de time fra kl.	11.25 til	12.10 (fri 10 min.).
5te time fra kl.	12.20 til	1.5 (fri 10 min.).
6te time fra kl.	1.15 til	2.

Skolens ferier er i henhold til lov af 27de juli 1896 § 26 fastsatte saaledes:

Sommerferier	7 uger.
12 enkelte dage til rektors disposition	12 dage.
Juleferier fra 22de decbr. til 8de jan.	
begge incl.	18 —
Paaskeferier	7 —
Pintseferier	4 —
Kongens fødselsdag ..	1 —
17de mai	1 —
2 dage mellem skriftlig og mundtlig middelskoleexamen ..	2 —
	<hr/> 6 uger 3 dage.
	Tilsammen 13—14 uger.

I undervisningen i fransk deltog ved skoleaarets udgang i kl. V 13 elever, i kl. VI 7, i 1ste gkl. 2, i 2den gkl. 1, i 3die gkl. 2 elever.

I undervisningen i engelsk deltog ved skoleaarets udgang i 2den gkl. begge klassens elever, i 3die gkl. 1 elev.

Fritagne for religionsundervisning som dissenterere var 3 elever af middelskolen.

Af helbredshensyn ifølge lægeattest var 3 elever fritagne for gymnastik hele skoleaaret.

VI. Undervisningen.

Middelskolen.

Religion.

Klasse I: Vogts lille bibelhistorie læst og repeteret. Katekismens 5 parter uden Luthers forklaring. Gjennemlæst enkelte afsnit af Math. evang. og „apostlernes gerninger“. 10 salmer.

Klasse II: Af Vogts bibelhistorie for middelskolen til s. 57. Katekismens 3 første parter med Luthers forklaring. 7 salmer efter Landstads salmebog. I bibelen læst „apostlernes gerninger“ de første 17 kap.

Klasse III: Vogts bibelhistorie for middelskolen s. 55—97 og 104—111. Sverdrups forklaring forfra til 8de bud. I bibelen „apostlernes gerninger“ kap. 1—12. 5 salmer lært.

Klasse IV: Vogts bibelhistorie s. 104—146. Af forklaringen 7de bud til 3die artikel. 3 salmer.

Klasse V: Bibelhistorien s. 146—188. Af forklaringen 3die, 4de og 5te part.

Klasse VI: Repeteret bibelhistorien og forklaringen.

Modersmaalet.

Klasse I: Læsning i Pauss og Lassens læsebog, 1ste skoletrin, samt 80 sider af 2det skoletrin. Diktat 2 gange om ugen næsten hele skoleaaret. Gjennemgaaet ordklasserne, sætningsdelene og det vigtigste af bøningslæren. Analyse efter Platous eksempelsamling. 5 digte udenadlærte.

Klasse II: Pauss og Lassens læsebog, 2det skoletrins 2den afdeling, gennemlæst. 5 digte deraf udenadlærte. Af Hofgaards lille norske grammatik læst ordklasser, sætningsdele og det vigtigste af formlæren. Ugentlige diktater etter Hougens „Retskrivningsdiktater“; sammes „Retskrivningsregler“ gennemgaaet indtil § 18. Et par friere arbejder i brevform.

Klasse III: Læsning i Pauss og Lassens læsebog, 2det skoletrin, 2 og 3. En del digte udenad. Gjenfortælling. I Hofgaards lille grammatik gennemgaaet sætningslæren og repeteret det i forrige klasse læste. Analyse og skriftlige grammatiske øvelser efter Platous eksempelsamling. Hougens retskrivningsregler. Hver uge enten diktat efter Hougens eller skriftlig gjenfortælling eller lettere stile (i andet halv-aar). Af og til en oversættelse fra tysk. Alle interpunktionstegn indøvede.

Klasse IV: Læsning i Pauss og Lassens læsebog, 3die skoletrin. Endel digte udenad. Hofgaards lille grammatik repeteret. Jevnlig analyse efter læsebogen. Hver anden uge diktat, hver anden uge en skriftlig udarbejdelse hjemme, i begyndelsen gjenfortællinger, senere „udvidede fortællinger“ efter opgivne momenter, overførelser fra poesi til prosa samt beskrivelser.

Klasse V: Broch og Seips læsebog benyttet. Nogle digte lært udenad. Løkkes lille grammatik repeteret. En diktat ugentlig. Retskrivningsreglerne indøvede. Følgende skriftlige opgaver af beskrivende indhold,

idet schemaer for hver enkelt art af udarbejdelser er dikterede eleverne og af disse lærte udenad:

A. Beskrivelser af dyr: 1 og 2) Hesten — 3) Hunden — 4) Duerne — 5) Sommerfuglen. B. Levnetsbeskrivelser: 6 og 7) Gustav Adolf — 8) Dronning Elisabeth — 9) Karl d. 12te. C. Beskrivelse af udsigter: 10) Udsigt mod syd fra toldboddryggen — 11) Udsigt ved sommertid og i solbelysning — 12) Udsigt fra Kapitelbjerget mod vest — 13) Udsigt fra Lunde mod øst. D. Beskrivelser af planter: 14) Æbletræet — 15) Blomsterbusken (ex tempore) — 16) Hvorledes jeg tilbragte min sidste feriedag.

Klasse VI: Læsning i Broch og Seips læsebog. Til eksamen lagt op: Den onde stedmoder — Jacob von Tybo — Asgaardsreien — Juleaften — Mit følge — Hærmændene paa Helgeland — Dei gamle fjelli — Per graver — Hakon jarl — Vestlandet og vestlændingen — Ridderen ved kulsvierhytten — Smeden og bageren — Dansk nationalsang.

Literaturhistorie og digtarter efter Norbyes omrids. Dikteret det nødvendige om troper og figurer. Hofgaards lille grammatik repeteret. Jevnlig analyse. Diktat én gang hver maaned.

Følgende stile skrevne, tildels efter forudgaaet disposition: 1. Havet og dets betydning for vort folk. 2. Sjømandslivet, dets lys- og skyggesider. 3. Sammenligning mellem fortidens og nutidens reise-maade. 4. Om vinden, dens nytte og skade. 5. Geografien og dens nytte. 6. Vestgothernes historie. 7. De vigtigste idrætter og deres betydning. 8. Min sidemand. 9. Hvilken livsstilling vil du helst vælge? Angiv grunden for dit valg. 10. Soppene. 11. Hvilken betydning har fuglene i naturens og menneskets husholdning? 12. Hvad er meningen med ordsproget: Mennesket spaar, men Gud raar? Belys det ved et eksempel. 13. Reformationens historie

i Europas forskjellige lande i det sekstende aarhundrede. 14. Om naturen og menneskelivet i den nordlige kolde zone. 15. En norsk indsjø (skilddring). 16. Ildens brug i menneskets tjeneste.

Tysk.

Klasse II: Knudsens „Elementærbog“ gennemgaaet indtil de sammensatte verber. De norske eksempler benyttede til mundtlige og skriftlige øvelser (først paa vægtavlen, derefter i stilebog). Løkkes lille grammatik benyttet for enkelte afsnits vedkommende.

Klasse III: I Knudsens elementærbog fra sammensatte verber pag. 47 til pag. 67 og fra pag. 84 til pag. 95 med forbigaaelse af „Der Zaunkönig“ og „Das Christbäumchen“. I Løkkes lille grammatik læst fra deklinationerne til § 79; men repeteret blot til § 60 (verberne). I Kristiansens stiløvelser læst og repeteret fra begyndelsen til tidsbestemmelse pag. 21. De norske eksempler heri er skrevet efter i forveien at være læst og gennemgaaet. Forresten har de skriftlige øvelser bestaaet i bønninger og diktat.

Klasse IV: I Pauss og Lassens tyske læsebog læst 35 sider prosa, hvoraf 28 fordredes til eksamen. Løkkes lille grammatik læst og repeteret fra § 52 (pronominerne) til § 85 (præpositionerne). Hver uge skriftligt arbejde, idet der i Knudsens stiløvelser er gennemgaaet fra tidsbestemmelser pag. 8 til konjunktiv pag. 33. I andet halvaar er der hver anden uge skrevet sammenhængende stile.

Klasse V: Læst $26\frac{1}{2}$ side i Pauss og Lassens tyske læsebog samt 27 sider af O. Kristiansens tyske stil- og taleøvelser (styk. 15—26 incl.). Repeteret form-læren, læst og repeteret syntaxen til og med § 120 (ud genitiv) i Løkkes mindre grammatik (udg. af Johansen).

Hver uge afvekslende hjemmestil og extemporalstil efter O. Kristiansens tyske stil- og taleøvelser.

Engelskpartiets særtime blev dels anvendt til læsning af 23 sider i Pauss og Lassens læsebog, dels til korte stile efter Kristiansens tyske stiløvelser for middelskolen.

Klasse VI: I første halvaar et udvalg af Pauss og Lassens læsebog; i andet halvaar extemporeret „Der Lex von Gutenhag“. Løkkes lille grammatik repeteret. Af Knudsens stiløvelser læst side 78—97; ugentlige hjemmestile efter samme bog. I separattimen med engelsklinjen gennemgaaet det fra foregaaende skoleaar resterende af O. Kristiansens stiløvelser, der er benyttet til extemporalstile.

Latin.

Klasse IV: Af Johansens latinske læsebog læst det meste af Iste afsnit og 15 stykker af 2det. Samtlige norske eksempler oversatte paa latin. Formlæren efter Schreiners grammatik.

Klasse V: Af Voss's „Udvalg“ læst og repeteret 400 vers af Phædrus og 3 feltherrer af Cornel. Desuden læst 2 feltherrer og kap. I—XXXII af Cæsars galliske krig, første bog. Af Schreiners lat. gram. læst syntaxen til pronominerne. Ugentlige stile (væsentlig ex tempore) efter Johansens lat. stiløvelser, 2den udgave; heraf er skrevet første afdeling til side 21 og 18 stykker af 2den afdeling.

Klasse VI: Af Voss's „Udvalg“ læst og repeteret Caesar de bello Gallico, 1ste bog kap. 15 til enden, samt Ciceros 3die tale mod Catilina. Repeteret form-læren og læst syntaxen af Schreiners grammatik. En hjemmestil ugentlig; 3 timer om ugen anvendt til extemporalstil paa skolen, samt stilrettelse. Repeteret det hele middelskolepensum.

Engelsk.

Klasse IV: Af Brekkes læsebog for begyndere til side 63. Samtaleøvelserne retroverterede og for det meste opskrevne paa vægtavlen i forbindelse med afskrift. En del af de sammenhængende læsestykker lærte udenad eller gjengivne samtalevis. Diktat hver uge efter forberedelse. I 2det halvaar er en time ugentlig anvendt til stilskrivning efter læsebogens øvelsesstykker. Stilen er i forveien gennemgaaet og mundtlig gjentaget, ligesom den efter rettelsen er lært udenad. Grammatik efter lærebogen. Af de uregelmæssige verber blot lært de under læsningen forekommende.

Klasse V: Af Brekkes læsebog i engelsk Rich Peter og The Inn in Oak Forest (30 sider) og af samme forfatters læsebog for middelskolen 36 sider, tilsammen 66 sider. Jevnlig retroversion og af og til samtaleøvelser samt mundtlig gjengivelse paa engelsk af det læste. Formlæren repeteret efter Brekkes lærebog. Af syntaxen efter Løkkes grammatik (Westerns udgave) læst til s. 49.

Hjemmestil og skolestil hver uge. Stilene er bag-efter lært udenad. Efter Løkkes og Knudsens stiløvelser er mundtlig oversat de til det læste i syntaxen svarende eksempler.

Klasse VI: Af Brekkes læsebog for middelskolen læst: Three Stories, The Old Life-Boat, The Boating-Party, David Copperfield, How I found Livingstone, The Black Douglas, Elizabeth samt nogle digte, ialt 90 sider, hvoraf noget kursorisk. I den første del af skoleaaret nogle mundtlige øvelser knyttede til det læste.

En skolestil og en hjemmestil ugentlig efter Knudsen og Løkkes stiløvelser og Brekkes stilopgaver.

Af Løkkes kortfattede grammatik, Westerns udg., fra § 128 (infinitiv) bogen ud, og det hele repeteret. Præpositioner og synonymmer efter Knudsen og Løkke.

Fransk.

Klasse V: Af Trampe Bødtker og Sigurd Høsts lærebog i fransk for begyndere gennemgaaet lydlæren og læst side 9—39 incl. med det tilsvarende af grammatikken efter samme bog. Af samtalerne er de 11 første lærte udenad.

Klasse VI: Af Knudsen og Wallems franske læsebog I side 16—46 med forbigaaelse af et par digte; det hele pensum repeteret. Af Knudsens grammatik de i læsestykkerne forekommende uregelmæssige verber, og formlæren repeteret. Enkelte syntaktiske eiendommeligheder paapegede.

Historie.

Klasse I: Winthers forberedende historie til s. 84.

Klasse II: Winthers forberedende historie fra s. 84 ud. Derpaa Nissens verdenshistorie fra begyndelsen til „Graccherne“ s. 79.

Klasse III: Læst og repeteret Nissens verdenshistorie fra „Graccherne“ til „Luther“ (excl.), samt Sigv. Petersens Nordens historie ved G. Storm til side 57 (Danmark 1047—1375).

Klasse IV: Læst og repeteret Nissens verdenshistorie fra „Johan Huss“ til „Peter den store“ samt S. Petersens Nordens historie fra „Sverige 1050—1319“ til „Danmark og Norge i fredstiden“.

Klasse V: Læst og repeteret Nissens verdenshistorie fra „den store nordiske krig“ til enden, samt S. Petersens Nordens historie ved G. Storm fra „Danmark og Norge i fredstiden“ til enden.

Klasse VI: Repeteret Nissens verdenshistorie samt S. Petersens Nordens historie ved G. Storm.

Geografi.

Klasse I: Horns lille geografi læst og repeteret. Karttegning paa skolen.

Klasse II: Af Horns geografi for middelskolen: Asia og Afrika.

Klasse III: Horns geografi fra „Amerika“ til „Nederlandene“.

Klasse IV: Horns geografi fra „Mellemeuropa“ til „Norge“.

Klasse V: Efter Horns lærebog i geografi er læst Rusland, Danmark, Sverige, Norge samt fysisk, mathematisk og politisk geografi. Undertiden tegning af vigtige flodløb. Det læste repeteret.

Klasse VI: Af Horns geografi: den fysiske geografi. Repeteret det hele pensum.

Naturkundskab.

Klasse II: Efter Sørensens lærebog „Pattedyr, Fugle og Krybdyr“.

Klasse III: Efter Sørensens lærebog „Krybdyr og Fiske“. Dernæst repeteret „Pattedyr og Fugle“.

Klasse IV: Efter Sørensens lærebog fra „Leddyrene ud dyrerigets naturhistorie.

Efter samme lærebog planterigets naturhistorie til „planternes indre bygning“ samt „Linnés system“.

Klasse V: Efter Henriksens fysik læst og repeteret den hele lærebog med forbigaaelse af afsnittet „Ligevægt og bevægelse“. Talrige forsøg udførte, deriblandt saa godt som alle de i lærebogen anførte.

Efter Sørensens lærebog i naturhistorie læst og repeteret „menneskets indre bygning“, indledning til fugle og fiske samt laveste dyr.

Efter Sørensens lærebog repeteret planteriget med forbigaaelse af „plantens indre bygning“.

Klasse VI: Efter Henriksens fysik læst afsnittet „Ligevegt og bevægelse“ samt repeteret det hele pensum. Forsøgene gjentaget, saavidt tiden har tilladt.

Efter Sørensens naturhistorie læst „menneskets indre bygning“ samt repeteret det hele pensum.

Efter Sørensens naturhistorie læst plantens indre bygning samt repeteret det hele. Planter gennemgaaet efter naturen.

Mathematik.

Klasse I: De 4 regningsarter i ubenævnte tal. Den lille multiplikationstabel.

Klasse II: De 4 regningsarter i almindelig brøk og decimalbrøk.

Klasse III: Brøklæren repeteret. Lettere opgaver i enkelt og sammensat reguladetri og procentregning. Johannesens regnebog benyttet.

Klasse IV: Johannesens arithmetik 1ste bog. Samtlige opgaver regnet paa skolen. Øvelse i indsætning af talværdier i polynomer og udregning. Bonnevis geometri (Eliassens udgave). 1ste bog. Getz's konstruktionsbog 2det hefte.

Klasse V: Johannesens arithmetik, 2den bog. Bonnevis geometri (Eliassens udgave), 2den bog. Getz's konstruktionsbog 3die hefte. Praktisk regning efter Johannesens regnebog, 3die hefte enkelt reguladetri, procent- og renteregning.

Klasse VI: Af Eliassens arithmetik læst fra § 174 bogen ud med talrige regneexempler. Det hele pensum repeteret.

Af Eliassens geometri fra § 179 bogen ud og repeteret det hele pensum.

Konstruktion paa skolen væsentlig efter Getz's konstruktionsbog, 3die hefte, samt desuden talrige konstruktionsopgaver og geometriske beregningsopgaver, udførte hjemme og paa skolen.

Praktisk regning efter Johannesens regnebog, 3die hefte, gennemgaaet disconto-, rentesrente-, selskabs-, delings- og blandingsregning samt kubikregning med opgaver hjemme og paa skolen.

Skrivning.

Klasse I: Moes skrivebog, 1ste, 2det og 3die hefte. Tælling.

Klasse II: Moes skrivebøger, 3die og 4de hefte. Tælling.

Klasse III: Moes skrivebog, 4de—6te hefte; 2—3 diktater maanedlig. Taktskrivning er ofte anvendt, navnlig

er tal altid øvet i takt. 10 timer anvendt til gotisk skrift.

Klasse IV—VI: I disse klasser er der givet en maanedskarakter for skriften i skriftlige hjemmearbejder. Skrivelæreren har ogsaa hver maaned dikteret et stykke som prøve paa skønskrift.

Tegning.

Klasse II: Gjennemgaaet de geometriske grundformer og anvendt disse med indskrevne mønstre til lettere ornamenten. Som forsøg er i den sidste del af skoleaaret fuld farve med held anvendt. Viskelæder ikke benyttet.

Klasse III: Polygoner og cirkler med indlagte mønstre som rosetter, lettere stiliserede blomster og blade efter lærerens optegning paa tavlen samt efter Harald Petersens plancher. Tusch og farver benyttede.

Klasse IV: Efter plancher af Herdtle, Harald Petersen og efter motiver af Weishaupt m. fl. Ornamenterne optegnede eller gennemgaaede paa tavlen af læreren. Lidt om farver og de forskjellige stilarter. Opgaverne forskjellige efter elevernes forskjellige standpunkt.

Klasse V: Frihaandstegning væsentlig efter Harald Petersens tegneapparat. Optrækning med tusch og overlægning med kaffefarve.

Klasse VI: Fortsættelse af klasse V. Frihaandsperspektivtegnning efter træklodser. Projektionstegning: enkelte geometriske legemer og senere kombination af saadanne i grundrids og oprids.

Latingymnasiet.

Religion.

- Klasse 1:* Nissens kirkehistorie til „Schweizerreformationen“.
- Klasse 2:* Nissens kirkehistorie fra „Reformationen,, bogen ud. Mathæi evangelium i grundsproget cap 1—7 incl.
- Klasse 3:* Nissens kirkehistorie og Mathæi evangelium i grundsproget. Gjennemgaaet med eleverne den norsk-lutherske kirkes bekjendelsesskrifter i norsk oversættelse af C. P. Caspari og Gisle Johnson (med undtagelse af Luthers katekismus og den augsburgske konfessions anden del).

Modersmaalet.

- Klasse 1:* Læst et udvalg af litteraturprøver i Pauss og Lassens læsebog for gymnasierne (1ste og 2den afdeling), adskillige stykker paa landsmaal og bygdemaal efter samme læsebog, samt nogle digte af Fänrik Ståls Sägner.

Gjennemgaaet Troper og figurer paa grundlag af det i middelskolen gennemgaaede.

Læst og repeteret Broch og Seips litteraturhistorie til s. 71.

Stilopgaver: 1. Hvad udbytte har man af at være en idrætsmand? 2. Indseilingen til Skien. 3. Gjerrighed. 4. Hvorfor laa grækerne under for makedonerne? 5. Betydningen af krudtets opfindelse. 6. De gcografiske kundskaber før og nu. 7. Flo- dernes betydning for et land. 8. Bylivets fortrin og mangler. 9. Den stundesløse af Holberg. Gjen- givelse af indholdet og karakteristik af personerne. 10. Skovenes betydning for vort land. 11. Doven- skab (dens aarsager og følger; skildring af en ledig- gjængers liv). Tentamen. 12. Omskrift af den samme. 13) Hvilke omstændigheder har gjort engelsk- mændene til verdens første sjøfarende nation? 14.

Hvorfor vi feirer 17de mai. Til examen: 15. Betydningen af bogtrykkerkunstens opfindelse. 16. En sommerdag paa landet.

Klasse 2: Af Broch og Seips literaturhistorie læst side 50—130 (Holberg—Øhlenschläger) med tilsvarende literaturprøver efter forskjellige læsebøger. Holbergs „Jacob von Tyboe“ fuldstændig gennemgaaet.

Følgende opgaver besvarede skriftlig: 1. Erindringer fra sommerferierne. 2. Rigdoms fordele og fristelser. 3. Telemarkens vasdrag og deres betydning for samfærdselen. 4. Høsten betragtet fra en bybeboers standpunkt. 5. Karakteristik af hovedpersonerne i Holbergs „Jacob von Tyboe“. 6. „Viele Körnchen machen den Haufen“. 7. Ewalds liv og digtning. 8 og 9. Vore kommunikationer tillands og tilvands. 10. Europas eiendommelige naturforhold og deres betydning for kulturen. 11. Hvad forstaaes ved aristokrati? Hvilken rolle har aristokratiet spillet i vort lands historie? 12. Gavnligheden af regelmæssigt arbejde. 13. Forklar benævnelserne „nation, folk, almue, pøbel“ og de deraf dannede adjektiver. 14. Nyttens af at lære fremmede sprog. 15. Olav den hellige. 16. Med hvilken ret siger man, at kundskab er den bedste rigdom? (No. 15 og 16 examensopgaver).

Klasse 3: Læst ud og repeteret følgende artiumspensum: Elverhøi (folkevise), Holberg: De norskes karakter, Wessel: Kjærlighed uden strømper, Øhlenschläger: Morgenvandring, P. Møller: Glæde over Danmark, Welhaven: Ludv. Holberg og Republikanerne, Wergeland: Hilsen til England, Drømmesyn, Kongens ankomst samt styk. nr. 3, 4, 5, 6 af Hasselnødder (Paus & Lassens læsebog), Bjørnson; En fallit (P. & Las.s læsebog IV, 2), Ibsen: Brand (P. & Las.s IV, 2), Lie: Rutland (P. & Las.s IV, 2), Ivar Aasen: Sumarkvelden og Vit og tru.

Læst ud og repeteret Broch & Seips literaturhi-

storie. Repeteret digtarter (Norby) og troper og figurer (Ross). Læst og repeteret Nygaard: Sproget i Norge.

Skrevet følgende 14 stile, hvoraf 2 paa skolen: Hvorfor er det saa vigtigt at besidde en god helbred, og hvad kan vi selv gjøre for at befordre vor sundhed? — Pressens betydning i vore dage — Henr. Wergeland — Hvilke aarsager fremkaldte menneskenes sammenflytning i byer, og hvilken indflydelse har disse havt paa kulturens udvikling? — Hvilke fordringer bør der stilles til en god bog, og hvad gavn kan man have af en saadan? — Musikens betydning for kulturlivet og det enkelte menneske — Sammenligning mellem Norges og Sveriges naturforhold og næringsveie — Veltalenhed, dens fordele, fristelser og farer — Hvilke egenskaber og forhold var det, som gjorde romerne til herrer over den gamle „orbis terrarum“? — Den almindelige vernepligt, dens værd for folket og den enkelte — Hvorledes kan nød og farer blive til velsignelse for et folk? — De europæiske kolonier og deres betydning for moderlandene — Hvorfor udgaar store mænd ofte fra smaa huse? — Hvilken betydning tillægger du en bedrift som „Fram“s færd over polhavet?

Oldnorsk.

Klasse 1: Læst ca. 16 sider af Nygaards læsebog for begyndere samt det vigtigste af formlæren efter samme læsebog.

Klasse 2: Læst Nygaards „Udvalg“ side 1—72, hvoraf 30 sider repeteret som examenspensum. Af Nygaards grammatik læst og repeteret formlæren.

Klasse 3: Læst og repeteret følgende artiumspensum efter Nygaards „Udvalg“: Tors færd til Utgardeloke — Balders død — Lokes straf — Haakon den godes død — Kjartan Olavsson — Asbjørn Selsbane — Af Voluspaa str. 1—11, 20—24, 32—37, 48—53,

58 71 — Af Haavamaal str. 1—21, 34—59, 76—77, 84, 90 — Hamarsheimt — Haakonarmaal.

Læst og repeteret hovedpunkterne af syntaxen samt repeteret formlæren i Nygaards oldnorske grammatik.

Tysk.

Klasse 1: Udvalgte digte, særlig af Schiller, Gøthe og Heine, hvoriblandt Schillers „Lied von der Glocke“. Desuden 21 sider af Gottfried Keller: „Die arme Baronen“ (Kapers novelletter).

Latin.

Klasse 1: Af Ovids Metamorphoser, Voss's udgave læst og repeteret stykkerne: Lycaon, Vandfloden, Deucalion, Phaëton, Cadmus, Philemon og Baucis, Midas, Niobe, ialt 1117 vers. Vergils Æneide, 2den bog, vss. 1—300.

Læst syntaxen i Schreiners grammatik; repeteret hovedpunkter af formlære og syntax. Gjennemgaaet et udvalg af Schreiners vokabular.

Hver Uge en hjemmestil og en kort extemporalstil, fordetmeste efter Johanssens stiløvelser.

Læst ex tempore 2den bog af Cæsars galliske krig.

Læst og repeteret Dorphs mythologi.

Klasse 1 + 2: Sallusts Jugurtha cap. 5 — cap. 63 incl. med forbigaaelse af cap. 31. — Livius 22de bog fra cap. 9 til 22 incl.

Klasse 2: Vergils Aeneide 1ste bog. — Livius 23de bog fra cap. 40 ud. — Ciceros tale pro Rosc. Amer. til cap. 10 incl. kursorisk. — Nogle partier af Schreiners vokabular.

Klasse 2 + 3: Livius 23de bog til cap. 39 incl. — Ciceros tale pro Archia poëta. — Horats' epistler I, 5, 7, 10, 13. — Thomsen: Romersk stats- og privatliv fra begyndelsen til retsvæsenet læst og repeteret.

Klasse 3: Livius 22de bog, cap. 1—9 incl. — Weisses ud-

valg af Tacitus stykket „Galba“. — Horats' epistler I, 1, 2, 3, 4, 8, 9, 11, 14, 15, 19. — Ciceros tale pro Rosc. Amer. til cap. 22 incl. kursorisk. — Af Thomsens romerske statsliv læst, hvad klassen ikke læste sammen med 2den klasse. Literaturhistoriske oplysninger, navnlig om de læste forfattere, efter anhanget til Weisses „Romernes offentlige og private liv“. — Mesteparten af artiumspensumet repeteret.

Begge de 2 øverste klasser har saagodtsom hver uge havt 2 skriftlige oversættelser fra latin, 1 hjemme og 1 paa skolen, dels efter forskellige forfattere, dels efter Schmidts, dels efter Gjør og Johanssens opgavebøger.

Græsk.

Klasse 1: Af Schou Bruuns græske grammatik er det vigtigste af formlæren læst og repeteret. Grøteruds læsebog er benyttet.

Stadig skriftlige øvelser, dels oversættelse til græsk af læsebogens eksempler, dels bøininger enten paa vægtavlen eller i stilebogen.

Af Xenophons Anabasis læst og repeteret 2den bog og 1ste kapitel af 3die bog.

Klasse 2: Læst og repeteret af Xenophons Anabasis 3die bog 1ste cap. fra section 38 til enden, samt 2det kapitel. Af Herodots 8de bog efter Bloms udgave fra begyndelsen til cap. 88 (med overspringelse af cap. 43—48, begge inclusive, samt cap. 73). Af Homers Odysse 1ste, 2den, 3die og 6te bog, tilsammen 1706 vers.

Af Schou-Bruuns grammatik repeteret formlæren. Syntaxen læst efter Hermanstorff.

Klasse 3: Læst og repeteret Xenophons Anabasis III, cap. 1 og 2; Herodot VIII, cap. 66—97; Sophokles' Antigone; Platons Apologi.

Repeteret det hele artiumspensum, samt Schou-

Bruuns grammatik. Læst Christensens „Græsk statsliv“. Literaturhistoriske meddelelser om de lærte forfattere dikterede.

Engelsk.

Klasse 2: I første halvaar læst og repeteret Brekkes lærebog i engelsk for tolkeskolen. Alle taleøvelserne skrevet paa vægtavlen. I andet halvaar læst og repeteret af Sommerfeldts udvalg 28 sider. Af Løkkes kortfattede grammatik læst og repeteret fra begyndelsen til § 89, præpositionerne. Lært en del af James Lunds glossar.

Klasse 3: Af Sommerfeldts „Nyeste engelske forfattere i udvalg:“ Peter Trotman, William the Conqueror, The Capture of the Castle and Town of Breda, Posthumous Papers of the Pickwick Club, ialt 62 sider, hvoraf noget kursorisk. Af Macaulay: Warren Hastings, Velhagen & Klasings udgave 56 sider. Løkkes kortf. grammatik, Westerns udg. repeteret. Mundtlige øvelser.

Fransk.

Klasse 1: Af Knudsens og Wallems læsebog I samt Cohen og Kapers franske læsestykker for mellemklasserne 63 sider, desuden L'enlèvement de la redoute (Olsvig „Franskens e'er“), ialt 69 sider, hvoraf den største del er repeteret og det hele oplagt som examenspensum. Af Wallems ordsamling afdel. I og II, 1—3 med tilknytning af mundtlige øvelser. De norske øvelsesstykker i Knudsen og Wallems læsebog oversatte og tildels nedskrevne. Af Knudsens grammatik fra § 69 (upers. verber) bogen ud.

Klasse 2: Af Abrahams og Arlaud: „Franske Noveller og Fortællinger II“. Une partie de plaisir, Une prise de tabac, Le siège de Berlin, Mateo Falcone og Le chasseur intrépide, desuden et udvalg af Cohen og Kapers franske læsestykker, tilsammen 88 sider.

Af Schütz: Les grands faits de l'histoire de France læst kursorisk 13 sider. Et udvalg af Storms Dialogues français (fra „kjøn“ til og med relative pronominer). Mundtlige øvelser: gjengivelse af læsestykkernes indhold, øvelser af grammatisk art og frie samtaleøvelser.

Klasse 3: Af Knudsen og Wallems læsebog II: Le lac de Gers, Père Chaufour, Scènes de la Révolution française 1—4, La Groac'h, Un couvent de Trappistes, af samme forfatteres læsebog III: Pendant la guerre 1870—1871, ialt 83 sider, hvoraf en del kursorisk. Af Dialogues français et udvalg (fra talord og ud bogen). Knudsens grammatik repeteret med tilknytning af mundtlige øvelser.

Historie og geografi.

Klasse 1: Læst og repeteret Ræders oldtidens historie samt Horns geografi for latinalgymnasiet til de nordiske lande excl.

Klasse 2: Læst og repeteret Schjøth & Wallems Frankrigs historie til 1815. Læst Siegw. Petersens Nordens historie (ved Dr. Storm) til 1523. Repeteret Horns geografi for latinalgymnasiet til de nordiske lande.

Klasse 3: Læst ud Schjøth & Wallems Frankrigs historie og Horns geografi for latinalgymnasiet. Repeteret det hele artiumspensum efter Ræder, Siegw. Petersen (ved Dr. Storm), Schjøth & Wallem og Horn.

Mathematik.

Klasse 1: Efter O. J. Brochs arithmetik fra begyndelsen til Kjedebrøk. Efter Guldbergs trigonometri fra Begyndelsen til no. 39. Forbigaaet no. 22, 23 og 35. Et stort antal trigonometriske opgaver løste hjemme og paa skolen.

Klasse 2: Efter O. J. Brochs arithmetik læst fra decimalbrøk bogen ud med forbigaaelse af logaritmmer. Efter Guldbergs trigonometri fra no. 40 til no. 61

(grænseværdier) læst og repeteret. Efter Guldbergs stereometri fra begyndelsen til pyramider. •

De gennemgaaede dele af matematikken er indøvet ved talrige regneexempler hjemme og paa skolen.

Klasse 3: Efter O. J. Brochs arithmetik læst logaritmter og repeteret det hele pensum. Efter Guldbergs trigonometri læst „grænseværdier“ samt repeteret det hele pensum. Efter Guldbergs stereometri læst og repeteret det hele.

Talrige regneexempler til alle læste dele af matematikken hjemme og paa skolen.

Sang.

En- og tostemmige sange efter Koppangs sangbøger. Sanglærens hovedpunkter gennemgaaede. Nodelæsning samt nodeskrivning.

Gymnastik.

For samtlige partier har hovedsagelig L. Bentsens tabeller været benyttet, for det yngste parti ogsaa Bjørnstad og Liedbeck, for det ældste Pettersens tabeller for unge mænd.

1ste parti (gymn. og VI). Foruden den fornødne repetition er det ved cirkulære af 1886 fastsatte program blevet fulgt.

Efter forberedende øvelser i sigtning og skydning med salongevær i gymnastiklokalet har partiet havt skiveskydning paa skytterlagets private skydebane med 5 à 6 skud pr. mand. Enkelte timer er i den sidste del af skoleaaret anvendt til bajonetfægtning. Nogle af gymnasiets ældste elever har modtaget nogen undervisning i floretfægtning paa sin egen tid.

2det parti (V og IV). Foruden repetition Bentsens tabeller IX—XVII) og Liedbecks sidste tabeller suppleret med passende øvelser efter Bjørnstads haandbog samt indøvet svømmebevægelser.

3die parti (III, II og I). De forberedende bevægelser efter Bjørnstad og Bentsen. Fra skolcaarets begyndelse til 1ste november har kl. I havt gymnastik alene 2 gange ugentlig før at faa indøvet grundstillingen og de første forberedende bevægelser.

Leg efter Bjørnstad og tildels Bentsen har været anvendt i alle 3 partier i gymnastiksalen, ligesom ogsaa de to første partier har drevet adskillig paa med football paa en plads i skolens nærhed. 3die parti har faaet lov til at spille langbold enkelte timer.

Skolen havde i begyndelsen af februar en vellykket skitur til Holtankollen i Solum.

Fortegnelse

over de bøger, som har været benyttede i de forskellige fag og klasser.

Religion: Vogts lille bibelhistorie i kl. I. Vogts bibelhistorie for middelskolen i kl. II—VI.

Luthers katekismus ved Odland.

Sverdrups forkortede udgave af Pontoppidans forklaring i kl. III—VI; Nissens kirkehistorie i gymnasiet.

Modersmaal: Paus og Lassens læsebøger, 1ste, 2det og 3die skoletrin (forskjellige oplag), i kl. I—IV.

Løkkes omrids af den norske grammatik i kl. V.

Hofgaard, En liden norsk grammatik 1892 i kl. II—IV; VI.

Platou, Norsk eksempelsamling, 3die opl. kl. I—III.

Hougen, Retskrivningsdiktater i kl. II og III.

Do., Retskrivningsregler og ordlister i kl. II og III. Aars' retskrivningsregler.

Norbys omrids af vor literaturhistorie 1ste, 2det og 3die opl. i kl. VI.

Broch og Seips læsebog (udg. 1892) i V og VI.

Pauss og Lassens læsebog, 4de skoletrin, i gymnasiet.
Broch og Seips litteraturhistorie i gymnkl. 1—3.

Ross, Troper og figurer i gymnkl. 3.

Norby, Digtarterne i kl. VI og gymnkl. 3.

Nygaard, „Sproget i Norge“ i gymnkl. 3.

Oldnorsk: Nygaards Udvalg af den norrøne litteratur 3die udgave samt Nygaards oldnorske grammatik 3die udgave i gymnasiet.

Tysk: D. F. Knudsens tyske elementærbog 9de og senere udgaver kl. II og III.

Løkke: Kortfattet tysk grammatik ved Johanssen, kl. II—VI.

O. Kristiansen, Tyske stil- og taleøvelser. 2den udgave i kl. V samt do., Tyske stiløvelser for middelskolen i kl. IV, V, VI.

Knudsens tyske stiløvelser for middelskolen kl. IV, 8de udgave.

Pauss og Lassen, Tyske læsestykker 1887 kl. IV—VI.

Latin: Johanssens latinske læsebog i kl. IV.

P. Voss: Udvalg af latinske klassikere, 2den udg., kl. V og VI.

Schreiners latinske gram. 2den og 3die udg. i middelskolen og gymnasiet.

Johanssens latinske stiløvelser for middelskolen i gymnasiet og kl. VI.

Dorphs mytologi, 7de udg., i gymnasiet.

Thomsen: Romersk stats- og privatliv, 2den udg., i gymnkl. 2 og 3.

Voss og Richters udv. af Ovid, 2den udg., i gymnkl. 1.

Weisses Udvalg af Tacitus, II, i gymnkl. 3.

Af de øvrige autores har været benyttet forskellige udgaver, dog væsentlig af Horats Lembckes udgaver; af Æneiden Lunds udg.; af Livius Madvigs udg.; af Sallust Müllers udg. Schmidts samling af opgaver til oversættelse fra latin og Gjør og Johanssens do. i gymnkl. 2 og 3.

- Græsk:* Schou-Bruuns græske grammatik i gymnasiet.
 Christensen: Græsk statsliv, 2den udg., i gymnasiet.
 Et artiumspensum af Xenophons Anabasis, ved Her-
 manstorff, i gymnl. 1 og 2.
 Herodot, 8de bog, Bloms udg.
 Af Homer textudgaver i gymnl. 2 og 3.
 Sofokles, Antigone. udg. af Groth, i gymnl. 2.
 Platons Apologi, udg. af Wiehe i gymnl. 3.
 Grøterøds græske læsebog i gymnl. 1.
- Engelsk:* Brekke, Lærebog i engelsk for middelskolen, udg.
 1—4. i IV, V, VI.
 Brekke. Engelsk læsebog for middelskolens 5te og
 6te kl., udg. 2 og 3 i kl. V og VI.
 Løkke: Engelsk gram., udg. af Western, udg. 5—7.
 i middelskolen og gymnasiet.
 Knudsen og Løkke: Engelske stiløvelser for middel-
 skolen, udg. 4—6, i middelskolen.
 Brekke: Stilopgaver, udg. 2, i kl. VI.
 Brekke: Lærebog i engelsk for folkeskolen, udg. 1
 og 2, i gymnl. 2.
 Sommerfelts udvalg af nyeste engelske forfattere, udg.
 2, i gymnl. 2 og 3.
 Macaulay, Warren Hastings, Velhagen og Klasings udg.
- Fransk:* Knudsens, Fransk grammatik, udg. 3 og 4 i middel-
 skolen og gymnasiet, Bødker og Høst, Fransk læsebog
 for begyndere i kl. V.
 Knudsen og Wallem. Fransk læsebog I (udg. 2—4),
 II (udg. 2) og III i middelskolen og gymnasiet.
 Cohen og Kaper, Franske læsestykker for mellem-
 klasserne, i gymnasiet.
 Abrahams og Arlaud, Franske noveller og fortællinger
 II i gymnas.
 Schütz, Les grands faits de l'histoire de France, IV i
 gymnas.
 Storm: Dialogues français, udg. 1 og 2, i gymn.
 Olsvig. Franskens e'er, i gymn.

- Historie*: Winthers forberedende historie, udgave 2. i kl. I og II.
 Nissens verdenshistorie ved Schjøth, kl. II—VI, forskellige udgaver, der dog uden ulempe har kunnet benyttes ved siden af hverandre.
 S. Petersens Nordens historie ved G. Storm, i middelsk. og gymn.
 Schjøth og Wallem, Frankrigs historie, i gymnasiet.
- Geografi*: Horns geografi for latingymnasiet, i gymn.
 Horns geografi for middelskolen, udg. 4 og 5, i kl. II—VI incl.
 Horns geografi for begyndere i kl. I.
- Naturkundskab*: Sørensen, Dyrerigets og planterigets naturhistorie, udgave 4—6, i kl. II—VI.
 Henrichsens fysik, udgave 1 og 2, i kl. V og VI.
- Mathematik*: Eckhoffs regnebog, oplag 5, i kl. I.
 Johannesens regnebøger, hefte 1—4, oplag 5—9, i kl. II—VI.
 Johannesens aritmetik, 2det oplag, i kl. IV og V.
 Bonnevis aritmetik ved Eliassen, oplag 6, i kl. VI.
 Bonnevis geometri ved Eliassen, oplag 6, i kl. IV—VI.
 O. J. Brochs aritmetik, oplag 5, i gymnasiet.
 Guldbergs trigonometri, udgave 3, og dets stereometri i gymnasiet.

VII. Afgangsexamina.

Middelskolens afgangsexamen 1897.

De 14 elever, som kl. VI talte ved begyndelsen af 2det kvartal d. a. blev alle anmeldte af skolen til afgangsexamen.

Foruden disse var anmeldt til examen 23 privatister, hvoraf 7 piger. Af privatisterne var 1 paa latinlinjen, de øvrige paa engelsklinjen.

2 examinander underkastede sig tillægsprøve i latin, 1 pige tillægsprøve i matematik.

Af de 14 elever, som skolen havde anmeldt i sit navn, rejiceredes 1 ved den mundtlige prøve.

De øvrige bestod examen med følgende udfald:

Latinlinjen.

Aslaksen, Samuel J.,	elev af skolen i 4 aar (fra 1893)	
		Meget godt (1,73).
Coll, Jakob Ludvigsen,	—, — i 9 aar (fra 1888)	
		Meget godt (1,82).
Frost, Harald,	--, -- i 3 aar (fra 1894)	
		Godt (2,69).
Høisæth, Jens Andr.,	—, — i 7 aar (fra 1890)	
		Meget godt (2,04).
Høisæth, Karl,	--, -- i 7 aar (fra 1890)	
		Meget godt (2,14).

Engelsklinjen.

Beck, Albrecht G. L.,	elev af skolen i 9 aar (fra 1888)	
		Godt (2,75).
Bjørnsen, Theodor,	—, — i 5 aar (fra 1892)	
		Meget godt (2,47).
Cappelen, Ulrik F.,	—, — i 9 aar (fra 1888)	
		Godt (2,89).
Christensen, Aron	—, — i 9 aar (fra 1888)	
		Godt (2,96).
Hansen, Sigvald.	—, — i 9 aar (fra 1888)	
		Meget godt (2,23).
Kise, Halvor	—, — i 3 aar (fra 1894)	
		Udm. godt (1,50).
Pedersen, G. Berteus	—, — i 7 aar (fra 1890)	
		Godt (3,07).
Schneider, H. Jakob S.,	—, — i 9 aar (fra 1888)	
		Meget godt (1,97).

Examen artium 1897.

Af de 3 elever, som 3die gymnasieklasse i 1ste halvaar 1897 talte, blev de 2 anmeldte af skolen. Disse bestod examen med følgende udfald:

Navn.	Modersmaal skr.	Latinsk oversætt.	Mathematik skr.	Religion.	Modersmaalets litteratur og oldnorsk	Latin.	Græsk.	Fransk.	Historie.	Mathematik.	Ordetal.	Antal fag.	Hoved- karakter.
Cappelen, Hans Blom. .	3	4	5	3	2	3—3	2—2	2	1	2	32	12	Godt (2,67)
Storaker, Johan Malmin	3	2	2	1	1	1—2	1—2	2	1	1	19	12	Meget godt (1,58)

H. Cappelen var optagen i skolens 1ste forberedelsesklasse i 1885.

J. Storaker, der i 1895, anmeldt af Skiens skole, havde bestaaet examen artium med hovedkarakter 2,08, indtraadte igjen i skolen fra nytaar 1897 for at søge optagelse i krigsskolen.

Trygve Winsnes, der ikke blev anmeldt af skolen, gik op som privatist og bestod examen med hovedkarakter godt (2,67). En anden privatist rejceredes ved den skriftlige prøve.

Ved den almindelige aarsexamen sløfede man i henhold til kirkedept.s skrivelse af 7de april 1886 examen i 2 fag i klasse IV og V, i 1 fag i kl. II og III. I disse fag fik eleverne istedetfor examenskarakter en middelkarakter, uddragen af de daglige karakterer i det sidste fjerdingaar før examen.

Bibliothekets og samlingernes tilvext i 1896—97.

(De med G betegnede verker er gaver.)

A. Bibliotheket.

Norsk lovtidende, a. 1ste afd. for 1896, nr. 45—65 og for 1897, nr. 1—38; b. 2den afd. for 1896 h. 2—4 og for 1897 h. 1. c. overenskomster med fremmede stater for 1897 nr. 1 og 2. G.

Universitets- og skoleannaler, 11te aarg. (1896), nr. 22—27. samt 12te aarg. (1897), nr. 1—13 incl.

Arkiv for matematik og naturvidenskab, XVIII og XIX. G. Magasin for naturvidenskab, XXXVI, 1—2. G.

Vor ungdom for 1896, h. 5, 6; for 1897, h. 1—3.

Granzow, Geografisk lexikon, h. 47—52 incl.

Norsk forfatterlexikon, h. 42—44.

Bahnsen, Etnografi, h. 20 og 21.

Norsk historisk tidsskrift, 3die række, IV, 1, med tillægshfte: Claus Pavels' dagbøger for 1817—22, udg. af dr. L. Daae, 2det hefte.

Svensk historisk tidsskrift, 16de aarg. (1896), h. 3 og 4; 17de aarg. (1897), h. 1.

Dansk biografisk lexikon, h. 77—83 incl.

Nyt tidsskrift for fysik og kemi, 1ste bind (1896) og 2det bind, h. 1 og 2.

Nansen, Fram over polhavet, h. 1—27 incl.

Sophus Müller, Vor oldtid. Kjøbenhavn 1897.

Lampe, Bergens stifts biskoper og prester, h. 16—18 incl. (komplet).

- Norges offic. statistik: Fattigstatistik for 1893. — Skolevæsenet i 1893. G.
- 35 aarsberetninger. udkomne i 1896, fra norske skoler og seminarier. G.
- Oversigt over luftens temperatur og nedbøren i Norge i 1895. G.
- Mohn, Klimattabeller for Norge. II. Lufttryk. Christiania 1896. G.
- Jahrbuch des norweg. meteor. Instituts für 1896. Christiania 1896. G.
- Fosse, 2det pensum i norsk til middelskoleexamen og 3die do. G.
- Universitetsbibliothekets aarvog for 1893. G.
- Universitetets aarsberetning for 1894—95. G.
- P. O. Schjøtt, Samlede filol. afhandlinger. Univ.progr. for 1894, 2det sem. G.
- Eliassen, Indledende kursus i plangeometri, 3die udg. Christiania 1896. G.
- Sophus Bugge, Helgedigtene i den ældre Edda. Kjøbenhavn 1896. G.
- Gundersen og Larsen, Tysk grammatik for begyndere. 2det opl. Christiania 1896. G.
- Meddelelser fra filologernes og realisternes landsforening 1896—97. No. 1, 2. G.
- A. Krogh, Opgaver i engelsk stil for middelskolens 6te klasse, 2det opl. Christiania 1890. G.
- Reusch, Kortfattet geografi, 7de udg. Christiania 1896. G.
- Arkiv for nordisk filologi XII. Lund 1896. G.
- L. J. Vogt, Dublin som norsk by. Christiania 1896.
- Lov om de høiere skoler af 27de juli 1896. 6 expl.
- Foldberg, Elementær algebra. Kjøbenhavn 1896. G.
- Do., Arithmetik for begyndere. Kjøbenhavn 1895. G.
- Katalog over Christiania kathedralskoles bibliothek, h. 1—4, samt 2det tillæg til samme (1883—95).
- Den norske nordhavsexpedition 1876—78, XXIII, Christiania 1896, samt XXIV, Christiania 1897. G.
- Vogt, Bibelhistorie for middelskolen, 14de opl. Christiania 1895.
- Horn, Lærebog i geografien for middelskolen, 2det trin. 5te udg. Christiania 1894.
- Statistisk aarvog for Norge, XVI, 1896. G.

- Aarsberetning for foreningen for norske fortidsminders bevaring for 1895. G.
- N. Nicolaysen. Stavanger domkirke, h. 2. Christiania 1896. G.
- Ivar Aasen, Udvalgte skrifter ved V. Vislie. Christiania 1896.
- Paludan, Danmarks litteratur i middelalderen, Kjøbenhavn 1896.
- Do., Danmarks litteratur mellem middelalderen og Holberg. Kjøbenhavn 1896.
- Katalog over Tromsø skoles bibliothek. G.
- Forklaring til statsregnskabet 1895—96. G.
- Reusch, Læren om stenene og jordklodens bygning. Christiania 1897. G.
- Macaulay. The History of England. 10 vols. Tauchnitz edit. Leipzig 1849—61.
- Instructions concernant les programmes de l'enseignement secondaire classique. Paris 1896. G.
- Wallentin, Auflösungen zu den Maturitetsfragen aus der Mathematik. Wien 1886. G.
- Wallentin, Maturitetsfragen aus der Mathematik. Wien 1885. G.
- Sprogl.-histor. studier, tilegn. prof. C. R. Unger. Christiania 1896.
- Y. Nielsen, Bodøsagen. Christiania 1897.
- Forhandlinger i Videnskabselskabet i Christiania aar 1896. G.
- Skrifter, udgivne af samme: I. Mathem.-naturvid. klasse. II. Histor.-filos. klasse. Christiania 1897. G.
- Johan Vibe, Topogr.-statist. beskrivelse af Søndre Bergenhus amt. Christiania 1896.
- Johan Vibe, Topogr.-statist. beskrivelse af Akershus amt. Christiania 1897.
- Katalog for landsudstillingen i Skien 1891. G.
- Bjørset, Norsk grammatik til skolebrug. Christiania 1897. G.
- Lomholt, Logaritmetabel. Viborg 1897. G.
- Bretteville-Jensen og Sven Svensen, Bibelhistorie. Chra. 1897. G.
- Løkke, Kortfattet engelsk grammatik, 8de udg., ved Western. Christiania 1897. G.
- Lützow-Holm og C. Kaurin, Salmer og sange for religionsundervisningen. Christiania 1897. G.
- Platou, Norsk eksempelsamling, 3die opl.
- Johannesens arithmetik for middelskolen, 3die udg. 2 explr.
- Johannesens regnebog, 3die hefte, 10de opl. 6 explr.

B. Naturvidenskabelige samlinger.

2 træstykker, angrebne af pæleorm og pælekrebs, gave af overlærer Dietrichson.

Kolje, opspist indvendig af slimaal, ligesaa.

Søstjerne og slangestjerne, ligesaa.

2 arter af søpindsvin, ligesaa.

Natravn, udstoppet.

Spirituslampe med auerbrænder til skioptikon.

3 lysbilleder til skioptikon.

C. Andre læremidler.

Carte des communications télégraphiques. Gave af overlærer Dietrichson.

Bamberg, kart over Europa.

Do., do. - den pyrenæiske halvø.

Do., do. - Rusland.

Do., do. - Balkanhalvøen.

Do., do. - Australien.

Sydow-Habenicht, kart over de britiske øer.

Do., do. - Italien.

Do., do. - Balkanhalvøen (oro- og hydrografisk).

Parmanns kart over Norge.

Christiani, kart over Danmark.

Mentzer, kart over Norge og Sverige (fysisk).

Johnston, verdenskart i Mercators projektion.

IX. Skole- og indskrivningspenge. Skolebeneficier.

Skolepengene er for tiden:

Middelskoleklasse I	kr. 40	aarlig.
— II	48	„
— III	64	„
— IV, V og VI	96	„
Gymnasiet	144	„

Der tilstaaes brødre moderation saaledes, at af disse betaler den øverste i skolen fuldt ud, den 2den $\frac{3}{4}$, den 3die $\frac{1}{2}$, den 4de og følgende intet.

Indskrivningspengene er 2 kr.

Hel friplads har for 1896—97 været tilstaaet 7 elever, nemlig 4 i kl. VI, 1 i kl. IV, 1 i kl. III, 1 i kl. II; halv friplads 5 elever, nemlig 1 i gymnl. 2, 1 i kl. VI, 1 i kl. V, 1 i kl. IV, 1 i kl. III. Det samlede beløb, der medgik til fripladse, androg til kr. 828 (bevilget kr. 840).

Af de statutmæssige 3 portioner af kong Carl Johans legat uddeltes de 2 portioner paa kr. 120 til en elev i gymnl. 2 og en i gymnl. 1; portionen paa kr. 80 tildeltes en elev i kl. V. En ekstraordinær portion paa kr. 80 tildeltes en elev i kl. V.

Skiens sparebank ydede ogsaa for 1896—97 til understøttelse af trængende elever af middelskolen kr. 400. Af disse blev skolepenge helt eller delvis betalt for 9 elever (1 i kl. VI, 3 i kl. V, 1 i kl. IV, 3 i kl. III, 1 i kl. II).

Videre bevilgedes af Skiens samlag for brændevinshandel kr. 200 til trængende disciple. Af disse blev skolepenge helt eller delvis betalte for 2 i kl. IV.

Skolens kasserer er for tiden adjunkt Nielsen.

X. Almindelige bemærkninger.

Sundhedstilstanden i skolen har været meget god.

I henhold til lov af 27de juli 1896 § 43 valgtes i møde af skoleraadet den 9de januar d. a. til sammen med rektor at bestemme indkjøb til forøgelse af skolens bibliothek og øvrige samlinger overlærer *Coucheron* og overlærer *Schjøtt*.

Skolens halvhundredears legat har dette aar været tilstaaet overlærer *Schjøtt*.

Discipelbibliotheket tæller 242 bind. Udlaan, der har været besørget af rektor med velvillig bistand af klasselærer Jensen, har i regelen fundet sted én gang i ugen. Bibliotheket har, som i tidligere aar, modtaget et bidrag af 30 kr. af Skiens samlag for brændevinshandel.

XI. Skolens regnskab for 1896—97.

I. Udgifter:

Regnskabsføreren tilgode fra f. a.	kr.	644,74	
1. Lønninger:			
a. Kongl. ansatte lærere	kr.	24600,00	
b. Klasselærere	-	3200,00	
c. Timelærere og vikarer	-	2854,22	
d. Andre lønninger	-	1164,46	
		31818,68	- 31818,68
2. Alders- og lønstillæg	-	8996,11	- 8996,11
3. a. Bibliotheket	kr.	228,38	
b. Samlingerne	-	31,94	
c. Andre læremidler	-	248,20	
		508,52	- 508,52
4. a. Fripladse	kr.	828,00	
b. Carl Johans legat	-	400,00	
		1228,00	- 1228,00
5. Lys og brænde	-	826,13	- 826,13
6. Trykningsomkostninger m. m.	-	357,57	- 357,57
7. Blandede udgifter	-	796,35	- 796,35
8. Beholdning:			
a. Restancer	kr.	768,75	
b. Kassa	-	6097,78	
		6866,53	- 6866,53
		Tilsammen kr. 52042,63	

II. Indtægter:

1. Beholdning fra f. a. (restancer)	kr.	629,00
2. Skole- og indskrivningspenge	-	7169,00
3. Bidrag af kommunen	-	3200,00
4. Andre indtægter	-	494,53
5. Tilskud af statskassen	-	40550,00
		Tilsammen kr. 52042,63

Skien den 14de september 1897.

G. Hartmann.